

An Bhruiséil, 6 Meitheamh 2016
(OR. en)

9484/16

DENLEG 56
AGRI 295
SAN 219

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Ábhar:	Cruinniú na Comhairle Fostaíochta, Beartais Shóisialta, Sláinte agus Gnóthaí Tomhaltóirí an 17 Meitheamh 2016 Dréacht-Chonclúidí ón gComhairle maidir le Feabhsú Táirgí Bia - Glacadh (Díospóireacht phoiblí i gcomhréir le hAirteagal 8(2) de Rialacha Nós Imeachta na Comhairle) [mar a mhol an Uachtaránacht]

1. Rinne an Mheitheal um Earraí Bia scrúdú ar théacs na ndréachtchonclúidí ón gComhairle mar a leagtar amach é san Iarscríbhinn a ghabhann leis an nóta seo agus tháinig sí ar chomhaontú maidir leis.
2. Iarrtar ar COREPER comhaontú na Meithle a dheimhniú agus na dréachtchonclúidí a chur faoi bhráid na Comhairle Fostaíochta, Beartais Shóisialta, Sláinte agus Gnóthaí Tomhaltóirí chun go nglacfar iad ag an gcruinniú a bheidh aici ar an 17 Meitheamh 2016.
3. Iarrtar ar an gComhairle na dréachtchonclúidí a ghlacadh agus a chur ar aghaidh lena bhfoilsíú in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Dréacht-Chonclúidí ón gComhairle maidir le Feabhsú Táirgí Bia**DÉANANN COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH MAR A LEANAS****MEABHRAÍONN SÍ**

1. Airteagal 168 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE)¹, ina sonraítear go n-áiritheofar ardleibhéal cosanta le haghaidh sláinte an duine i sainiú agus i gcur chun feidhme bheartais agus ghníomhaíochtaí uile an Aontais agus ina bhforáiltear go spreagfaidh an tAontas comhar idir na Ballstáit i réimse na sláinte poiblí agus, más gá, go dtacóidh sé lena ngníomhaíocht.

Airteagal 26 CFAE, ina sonraítear gurb é atá i gceist leis an margadh inmheánach limistéar gan teorainneacha inmheánacha ina n-áiritheofar saorghluaiseacht earraí.

2. Na Conclúidí ón gComhairle an 6 Nollaig 2007 maidir leis an bPáipéar Bán ón gCoimisiún faoi Straitéis don Eoraip i ndáil le fadhbanna sláinte a bhaineann le cothú, le rómheáchan agus le murtall², inar iarradh ar na Ballstáit, i gcomhthéacs cur chuige chomhtháite, dul i ngleic le dúshlán chothaitheacha, tacú le gníomhaíochtaí lena ndírítear ar bhianna a athfhoirmlíú chun na leibhéil salainn, saille sáithithe, aigéad tras-sailleach, siúcra bhreise agus dlúis fuinnimh iontu a laghdú, i bhfianaise an róil atá ag na heilimintí sin maidir le forbairt galar neamhthógálach, rómheáchain agus murtaill.
3. Na Conclúidí ón gComhairle an 8 Meitheamh 2010 maidir le gníomhaíocht chun iontógáil salainn ag daoine a laghdú ar mhaithe lena sláinte³ inar iarradh ar na Ballstáit beartais chothaitheacha náisiúnta a bheidh comhordaithe agus inbhuanaithe a neartú nó a fhorbairt, lena n-áirítear cláir laghdaithe salainn, chun caitheamh salainn a laghdú chuig leibhéal cuí.

¹ OJ C 326, 26.10.2012, p.47 (consolidated version).

² 15612/07.

³ OJ C 305, 11.11.2010, p. 3.

4. Creat an Aontais do Thionscnaimh Náisiúnta maidir le Cothaithigh Roghnaithe,⁴ a bunaíodh in 2011 tar éis na dtorthaí dearfacha a tháinig ó Chreat an Aontais do Thionscnaimh Náisiúnta Salainn⁵, ar cuireadh Iarscríbhinn I maidir le saill sháithithe⁶ leis in 2012, agus Iarscríbhinn II maidir le siúcraí breise⁷, in 2015, lena dtugtar treoir pholaitiúil le haghaidh gníomhaíochta.
5. Na Conclúidí ón gComhairle an 20 Meitheamh 2014 maidir le cothú agus gníomhaíocht choirp⁸, agus an Plean Gníomhaíochta maidir le Murtall i measc Leanaí, agus an iarmhairt thairbhiúil a bhíonn ag cosc galair ar shaoránaigh agus ar chórais sláinte araon á haithint chomh maith leis an tábhacht a bhaineann le haiste bia folláine chun an riosca de riochtaí ainsealacha agus de ghalair neamhtheagmhálacha a laghdú, lenar iarradh ar na Ballstáit leanúint de thús áite a thabhairt d'aiste bia folláine, lena rannchuideofar le sláinte agus mianach saoil níos fearr do shaoránaigh an Aontais agus le hinbhuanaitheacht na gcóras sláinte.
6. Tacaíocht ó Bhallstáit an Aontais le Plean Gníomhaíochta Domhanda na hEagraíochta Domhanda Sláinte (EDS) maidir le cosc agus rialú galar neamhtheagmhálach 2013-2020, an 27 Bealtaine 2013⁹, lenar iarradh go ndéanfar laghdú ar an ualach inchoiscthe agus inseachanta galracha, mortlaíochta agus míchumais de dheasca galair neamhtheagmhálacha trí bhíthin comhar agus comhoibriú le go leor earnálacha ar an leibhéal náisiúnta, ar an leibhéal réigiúnach agus ar an leibhéal domhanda, ionas go mbeidh daonraí in ann na caighdeáin is airde sláinte agus táirgiúlachta a bhaint amach ag gach aois agus i dtreo is nach mbeidh na galair sin ina mbac a thuilleadh ar fholláine ná ar fhorbairt shocheacnamaíoch.
7. Na conclúidí ón tuarascáil ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle maidir le tras-saillte a bheith i mbianna agus in aiste bhia fhoriomlán dhaonra an Aontais¹⁰.

⁴ http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/euframework_national_nutrients_en.pdf

⁵ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/salt_initiative.pdf

⁶ http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/saturated_fat_eufnism_en.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/added_sugars_en.pdf

⁸ OJ C 213, 8.7.2014, p. 1.

⁹ http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/94384/1/9789241506236_eng.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/fs_labelling-nutrition_trans-fats-report_en.pdf

8. An Chomhdháil maidir le Feabhsú Táirgí Bia, a d'eagraigh an Uachtaránacht, in Amstardam, ar an 22 agus an 23 Feabhra 2016¹¹, nuair a rinne tromlach na mBallstát agus an Iorua agus an Eilvéis mar aon le hoibreoirí gnó bia agus le heagraíochtaí neamhrialtasacha a bhaineann le sláinte *treochlár* a fhorhuiniú *do ghníomhaíocht maidir le feabhsú táirgí bia*¹², chun gníomhaíocht níos comhbheartaithe a fhorbairt d'fhonn táirgí níos folláine a chur ar fáil de réir a chéile.

IS CÚIS IMNÍ DI

9. Go bhfuil rómheáchan, murtall agus galair neamhthógálacha eile a bhaineann le haiste bhia ró-choitianta i bpobal na hEorpa agus gur ag dul i méid i gcónaí atá siad. Tá tionchar diúltach ar ionchas saoil ag an méid sin, tá mianach saoil shaoránaigh an Aontais thíos leis agus cuirtear isteach ar an tsochaí, mar shampla tríd an bhfáil atá ar lucht saothair sláintiúil inbhuanaithe a chur i mbaoil agus trí chostais arda cúraim sláinte a chruthú a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh d'inbhuanaitheacht córas cúraim sláinte. Cuirtear ualach eacnamaíoch leis, sa chaoi sin, freisin ar an Aontas agus ar a Bhallstáit.
10. Go mór mór go bhfuil rómheáchan agus murtall forleathan agus ag dul i méid i measc leanaí, agus go bhfuil gníomhaíocht stóinsithe chomhbheartaithe de dhíth mar gheall air sin, mar ar tugadh aghaidh air cheana ar leibhéal na mBallstát, an Aontais agus na hEagraíochta Dhomhanda Sláinte (EDS)¹³.
11. Go bhfuil ról tábhachtach ag an gcothú sa chomhthéacs seo, in éineacht le hábhair eile a bhaineann le stíl mhaireachtála: tá an iomarca salainn, saillte sáithithe, siúcraí agus luacha fuinnimh in aiste bia go leor de mhuintir na hEorpa, den chuid is mó de bharr bianna próiseáilte nó réamhullmhaithe a chaitheamh, agus ag an am céanna ní itheann formhór na ndaoine go leor torthaí, glasraí ná táirgí lánghráin. I roinnt Ballstát, tá daoine fós gan cosaint ar mhéideanna móra aigéad tras-sailleach.

¹¹ <http://english.eu2016.nl/events/2016/02/22/thematic-conference-on-product-improvement>

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/formulieren/2016/02/22/roadmap-for-action-on-food-product-improvement>

¹³ Liosta nach bhfuil uileghabhálach: Straitéis an Aontais maidir le Cothú, Rómheáchan agus Saincheisteanna Sláinte a bhaineann le Murtall 2007; Dearbhú Polaitiúil 2011 ó Chruinniú Ardleibhéil Chomhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe maidir le Galair Neamhthógálacha a Chosc agus a Rialú; Plean Gníomhaíochta Eorpach de chuid EDS maidir le Bia agus Cothú 2015-2020; Dearbhú Vín maidir le Cothú agus Galair Neamhthógálacha i gComhthéacs Sláinte 2020; Plean Gníomhaíochta an Aontais maidir le Murtall i measc Leanaí le haghaidh na tréimhse 2014-2020.

AITHNÍONN SÍ AN MÉID SEO A LEANAS

12. Le go gcuirfeadh feabhas ar aiste bia daoine, ba cheart gurb é an rogha shláintiúil an rogha is éasca.

D'fhoill an cuspóir sin a bhaint amach, tá cur chuige iomlánaíoch ag teastáil: is iad timpeallachtaí fisiciúla agus sóisialta lena gcuirtear patrúin shláintiúla caiteachais bia chun cinn mar aon le faisnéis oibiachtúil i ndáil le cothú agus oideachas atá bunaithe ar shláinte phoiblí atá ríthábhachtach i gcomhair beartas agus gníomhaíochtaí ar an leibhéal náisiúnta agus áitiúil.

Uirlis thábhachtach é feabhsú táirgí bia le gur furasta dul i mbun na rogha sláintiúla, trí na leibhéil salainn, saillte sáithithe, siúcraí bhreise¹⁴, agus luacha fuinnimh, i measc eile, a laghdú chomh maith le feabhas a chur ar an teacht atá ar sciartha beaga agus/nó sciartha laghdaithe bia¹⁵. Go ginearálta, níor cheart go dtiocfadh méadú ar an luach fuinnimh¹⁶ as laghdú den sórt sin agus níor cheart go laghdófaí cáilíocht ná sábháilteacht na dtáirgí mar gheall air.

13. D'fhoill dul i dteagmháil le formhór an daonra, go háirithe leanaí agus grúpaí leochaileacha, tá níos mó gníomhaíochta ag teastáil i dtaca le táirgí príomhshrutha a chaitheann formhór de dháonra na hEorpa ar bhonn laethúil.
14. Is féidir cabhrú le míchothromaíochtaí sláinte a laghdú trí tháirgí bia feabhsaithe atá inrochtana agus inacmhainne a chur ar fáil toisc go bhféadfadh grúpaí leochaileacha, a mbíonn deacrachtaí acu uaireanta roghanna sláintiúla a dhéanamh, táirgí feabhsaithe a roghnú de réir mar a bheidís ar fáil ar bhonn níos forleithne.

¹⁴ De réir na brí as a mbaintear feidhm in Iarscríbhinn II a ghabhann le creat an Aontais i gcomhair tionscnaimh náisiúnta ar chothaithigh roghnaithe (http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/added_sugars_en.pdf) tagraítear le 'siúcraí breise' do shiúcros, d'fhruchtós, do ghlúcós, d'hidrealasáití stáirse (sioróip ghlúcóis, iseaghlúcós) agus d'ullmhóidí siúcra aonraithe eile a úsáidtear mar sin nó a chuirtear isteach agus bia á ullmhú nó á mhonarú, mar aon le siúcraí atá i mil, i sioróipí agus i súnna torthaí agus i ndlútháin súnna torthaí.

¹⁵ Tá roinnt bianna ann a dhéantar a phacáil (brioscaí, barraí seacláide, deochanna bainne, iógairt, cnónna, sailéid, subha, etc.) nó a dhiol (burgair mhairteola, béilí i gceaintíní, srl.) i sciartha atá ceaptha lena gcaitheamh láithreach nó a luaithe a bheidh siad oscailte. Níl ann do 'mhéideanna' comhaontaithe do sciartha den sórt sin, ach is léir go mealltar an tomhaltóir an méid atá roghnaithe ag an tairgeoir a chaitheamh, mar seachnaíonn daoine bia a dhíomailt. Tugann sciartha beaga níos mó solúbthachta don tomhaltóir mar is de bharr cinneadh gníomhach a dhéanamh, agus sin amháin, a íosfar an dara sciar.

¹⁶ Mar sin féin, fiú mura dtagann athrú ar an luach fuinnimh, féadfar laghdú ar shailte sáithithe nó ar shiúcraí breise a spreagadh, trí mhéadú a dhéanamh ar na comhpháirteanna cothaitheacha a mholtar a chaitheamh, nach gcaitear go leor díobh go ginearálta, (e.g. gairbhseach, torthaí agus glasraí).

15. Tá an fhreagracht ar na rialtais cuspóirí i dtaca le sláinte phoiblí a leagan amach, agus ba cheart na cuspóirí sin a bhaint amach ina dhiaidh sin, i gcomhar le hoibreoirí gnó bia agus le geallsealbhóirí ábhartha eile. Tá oibreoirí gnó bia¹⁷ feadh an tslabhra bhia freagrach as feabhas a chur ar na táirgí agus ar na béilí a chuireann siad ar fáil agus, tríd an méid sin a dhéanamh, déanann siad a gcuid ionas gurb é an rogha shláintiúil an rogha is éasca. Is féidir tacú go mór leis na cuspóirí sin trí threoirínte maidir le comhdhéanamh bianna atá le cur ar fáil ag comhlachtaí poiblí (amhail ospidéal, scoileanna, árais chónaithe do sheandaoine nó do mhic léinn), lena n-áirítear trí sholáthar poiblí.
16. Ní chuirfidh na Ballstáit go léir tús leis an obair seo ar an dóigh chéanna de bhrí go bhfuil taithí ag cuid acu cheana féin ar tháirgí bia a fheabhsú, mar shampla trí chritéir chomhdhéanaimh a leagan amach i gcomhair táirgí, trí chritéir i gcomhair béilí scoile agus bia eile a chuirtear ar fáil trí sholáthair phoiblí - lena ndéantar moltaí ó oibreoirí gnó bia a fhaomhadh - critéir a bhaineann le lipéadú nó le margú táirgí bia le haghaidh leanaí, agus critéir i gcomhair mhéid na sciathra bia.
17. Is féidir leis an gcur chuige a úsáidtear, an luas lena ngearrtar siar ar an méid salainn, saille sáithithe agus siúcraí breise mar aon leis na torthaí deiridh bheith ag brath ar thosaíochtaí a bhaineann le difríochtaí cultúrtha agus patrúin chothaithe. Ba cheart go n-aithneofaí na difríochtaí cultúrtha agus na patrúin chothaithe sin i gcás gach cur chuige a úsáidtear. D'fhéadfaí bianna áitiúla agus traidisiúnta, a bhfuil dlúthbhaint acu le cultúr agus oidhreacht tíre a bhreithniú go speisialta, mar shampla cé chomh coitianta atá na bianna sin in aistí bia mhuintir na tíre sin a mheas¹⁸, agus an staid náisiúnta, lena n-áirítear tásca geografacha, á cur san áireamh.
18. Ba cheart salainn, saille sáithithe agus siúcraí breise a laghdú sa bhia de réir a chéile ionas go mbeidh tomhaltóirí in ann glacadh le táirgí feabhsaithe. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar bhia do naín agus do leanaí, chun mianta leathana a fhorbairt, lena n-áirítear do thorthaí agus do ghlasraí, agus chun dúil i mbianna ina bhfuil an-chuid siúcra agus salainn a sheachaint go luath.

¹⁷ Áirítear orthu siúd, as measc eile, monaróirí, miondíoltóirí, lónadóirí, beáir, bialanna agus soláthraithe eile bia.

¹⁸ <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>

19. Déantar bia a thrádáil go forleathan ar bhonn trasteorann laistigh den mhargadh inmheánach; mar sin, tá comhar trasteorann ag teastáil chun táirgí bia a fheabhsú d'fhonn bheith éifeachtach ó thaobh na sláinte poiblí agus na tionsclaíochta, agus d'áiríteofaí sa chaoi sin ardleibhéal cosanta tomhaltóirí agus cosanta sláinte mar aon le feidhmiú níos fearr an mhargaidh inmheánaigh.
20. D'fhéadfadh na hacmhainní nó na scileanna atá riachtanach chun oibriú ar fheabhsú táirgí bia bheith in easnamh ar fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) ar mhaith leo a bheith rannpháirteach i dtionscnaimh le haghaidh feabhsú táirgí bia; tá sé tábhachtachfeasacht a mhúscailt i measc FBManna agus tacaíocht dóibh a spreagadh mar aon leis an aird a thugtar orthu agus an méid sin a dhéanamh trí fhaisnéis agus dea-chleachtais a roinnt go deonach i bhfianaise a sciar den mhargadh.
21. Is féidir cuidiú go mór le nuáil agus le deiseanna gnó trí fheabhas a chur ar chomhdhéanamh táirgí bia agus d'fhéadfadh buntáiste margaidh eascairt as sin. Is inmhianaithe agus is ionchasach breis comhleanúnachais idir forbairt táirgí bia feabhsaithe agus infheistíocht mhargaíochta laistigh de chuideachtaí d'fhonn na roghanna is sláintiúla a chur chun cinn i bpunann na gcuideachtaí agus ionas gurb í an rogha shláintiúil an rogha is éasca.
22. D'fhéadfaí fuadar a chur faoi chuideachtaí dá n-áireofaí cothú agus gníomhaíochtaí sláinte cuideachtaí, a bhaineann go sonrach le feabhsú táirgí bia, i dtionscnaimh iniúchóireachta i ndáil le freagracht shóisialta chorparáideach.
23. Cuirtear an fhaisnéis is gá ar fáil do chur chuige stóinsithe i leith feabhsú táirgí bia trí mheán taighde; maidir leis an bhfios gnó atá de dhíth chun tabhairt faoi na chéad chéimeanna tábhachtacha i ndáil le feabhsú, tá siad ar fáil i gcoitinne, ach d'fhéadfaí an fhaisnéis sin a scaipeadh agus a shaothrú ar bhealach níos fearr.
24. Tá na sonraí atá ann cheana féin faoi thomhaltas agus faoi chomhdhéanamh táirgí ina gcabhair maidir le gníomhaíochtaí a bheith indéanta a bheidh dírithe ar na grúpaí táirgí ar mó a n-ábharthacht. Is fearr a bheifear in ann dea-chleachtais a ghlacadh a bhuí le trédhearcacht agus le hinrochtaineacht sonraí den sórt sin.
25. Tá sé ríthábhachtach go ndéanfaí faireachán rialta, trédhearcach, inchreidte agus neamhspleách ar chomhdhéanamh táirgí chun léargas a fháil ar staid an mhargaidh agus ar thorthaí na ngníomhaíochtaí a dhéanfar.
26. D'fhéadfadh tionchar a bheith ag fachtóirí eile, amhail deiseanna teicneolaíocha, spriocanna i ndáil le sábháilteacht agus inbhuanaitheacht bia, ar na torthaí ar fheabhsú táirgí bia.

IARRANN SÍ AR NA BALLSTÁIT AN MÉID SEO A LEANAS A DHÉANAMH

27. Plean náisiúnta le haghaidh feabhsú táirgí bia a bheith i bhfeidhm acu faoi dheireadh 2017, i gcomhar leis na geallsealbhóirí ábhartha, bíodh sé mar phlean nua nó comhtháite le plean atá ann cheana féin, chun gur fusa do thomhaltóirí dul i mbun na rogha sláintiúla faoi 2020, trí níos mó bianna ina bhfuil leibhéil níos ísle salainn, saillte sáithithe, siúcraí breise, luacha fuinnimh, i gcás inarb iomchuí, a bheith ar fáil mar aon le sciartha níos lú bia, de réir mar is iomchuí, agus chun eolas a thabhairt faoi chomhdhéanamh cothaitheach bianna próiseáilte. D'fhéadfaí bianna áitiúla agus traidisiúnta, a bhfuil dlúthbhaint acu le cultúr agus oidhreacht tíre, a bhreithniú go speisialta, mar shampla cé chomh coitianta atá na bianna sin in aistí bia mhuintir na tíre sin a mheas, agus an staid náisiúnta, lena n-áirítear tásca geografacha¹⁹, á cur san áireamh.
28. Leas iomlán a bhaint as na struchtúir agus na huirlisí go léir atá ann, lena n-áirítear uirlisí ar líne Ardán an Aontais don Bheartas Sláinte²⁰, chun taithí maidir le tionscnaimh agus le gníomhaíochtaí nua mar aon le dea-chleachtais a roinnt, arb é is aidhm dóibh feabhsú táirgí bia a chur chun cinn.

IARRANN SÍ AR NA BALLSTÁIT AGUS AR AN gCOIMISIÚN AN MÉID SEO A LEANAS A DHÉANAMH

29. Tuarascáil a thabhairt go rialta, agus ar a laghad gach dhá bhliain, maidir leis an dul chun cinn atá déanta i dtaca le tionscnaimh chun táirgí bia a fheabhsú, agus tagarmharcanna, i gcás ina mbeidh siad ar fáil, agus na cleachtais is fearr a roinnt i ndáil le cur chun feidhme agus torthaí, laistigh de chreat an Ghrúpa Ardleibhéil um Chothú agus Gníomhaíocht Choirp²¹.
30. An ilghnéitheacht a bhaineann le feabhsú táirgí bia a chomhtháthú trí ionadaithe atá freagrach as réimsí na sláinte, na talmhaíochta, an bhia, an gheilleagair agus an dáilte, na nuálaíochta, an taighde agus an mhargaidh inmheánaigh a dhéanamh rannpháirteach sna gníomhaíochtaí a dhéanfar.
31. Tacú le tionscadail taighde agus teicneolaíochta i réimse an fheabhsaithe ar tháirgí bia, arb é is aidhm dóibh eolas eolaíoch atá fóna agus cothrom le dáta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>

²⁰ http://ec.europa.eu/health/interest_groups/policy_platform/index_en.htm

²¹ http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/high_level_group/index_en.htm

32. Feasacht a mhúscailt i leith FBManna agus cuidiú lena rannpháirtíocht, e.g. trí thacú le tionscadail taighde lena ndírítear ar fheabhas a chur ar chomhdhéanamh bia, agus faisnéis a scaipeadh i ndáil le teicnící chun táirgí bia a fheabhsú agus critéir a bhaineann le feabhsú táirgí bia a chur i bhfeidhm maidir le cistí struchtúracha ábhartha, agus réitigh inacmhainne á soláthar do FBManna, sa chaoi sin, agus feabhas á chur ar tháirgí bia.

IARRANN SÍ AR AN gCOIMISIÚN AN MÉID SEO A LEANAS A DHÉANAMH

33. Measúnú a dhéanamh ar na tagarmharcanna atá ann cheana chun salann agus sailhte sáithithe a laghdú i gcomhthéacs Chreataí an Aontais maidir le Tionscnaimh Náisiúnta Salainn agus Tionscnaimh Náisiúnta maidir le Cothaithigh Roghnaithe agus tacú le tagarmharcanna nua a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt i gcomhthéacs an Ghrúpa Ardleibhéil agus laistigh de thráthchlár soiléir.
34. Agus aird á tabhairt ar inniúlacht na mBallstát, leanúint de na geallsealbhóirí lena mbaineann a choinneáil rannpháirteach ar leibhéal an Aontais, lena n-áirítear oibreoirí gnó bia, sa phróiseas chun táirgí bia a fheabhsú, tríd an méid a leanas a dhéanamh:
- a) leanúint de thacú le comhordú agus comhar idir an Grúpa Ardleibhéil um Chothú agus Gníomhaíocht Choirp agus Ardán an Aontais maidir le Cothú, Gníomhaíocht Choirp agus Sláinte²², i dtreo is go ndéanfar plé níos dírithe agus malartuithe faisnéise níos dírithe i ndáil le feabhsú táirgí bia;
 - b) meithleacha ina mbeidh saineolaithe ó na Ballstáit agus ó gheallsealbhóirí araon a bhunú laistigh d'Ardán an Aontais maidir le Cothú, Gníomhaíocht Choirp agus Sláinte:
 - chun iarracht a dhéanamh feabhas a chur ar mhodheolaíocht agus ar cháilíocht gníomhaíochtaí faireacháin agus chun na torthaí orthu a roinnt²³;
 - chun critéir fhéideartha a mholadh maidir le salainn, sailhte sáithithe, siúcraí breise agus, i gcás inarb iomchuí, méid na sciathra i gcomhair catagóirí bia ar fud an tslabhra bia;

²² http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/platform/index_en.htm

²³ Chun críocha faireachán a dhéanamh ba cheart díriú ar shiúcraí iomlána seachas ar shiúcraí breise, ós rud é nach féidir (faoi láthair) anailís a dhéanamh ach ar shiúcraí iomlána.

- chun féachaint faoi bhealaí eile a d'fhéadfadh a bheith ann chun fáil ar roghanna sláintiúla a mhéadú, go háirithe trí dhúile tairbheacha cothaitheacha a mhéadú freisin a mholtar a chaitheamh agus nach gcaitear go leor díobh go ginearálta.

c) tacú le nósanna imeachta oibre atá soiléir, trédhearcach agus solúbtha (e.g. malartú faisnéise trí mheán leictreonach, agus treoir do chomhar príobháideach poiblí) agus an dul chun cinn a dhéanfar agus na torthaí a bhainfidh na meithleacha amach a chur ar fáil go poiblí, mar shampla trí Ardán an Aontais ar líne don Bheartas Sláinte, chun an leas is fearr is féidir a bhaint as na meithleacha.

35. Leanúint de thacaíocht a thabhairt chun feabhas a chur ar an mbonn eolaíoch, ar fhaireachán agus ar bhailiú agus roinnt sonraí ar leibhéal an Aontais i ndáil le táirgí feabhsaithe, le tomhaltas agus le modhanna nua táirgthe.

Tá an faireachán a dhéanfar ar an dul chun cinn le leagan amach leis an nGníomhaíocht Chomhpháirteach maidir le Cothú agus Gníomhaíocht Choirp²⁴ le comhordú ag an bhFrainc agus le meas i bhfianaise obair ghníomhaíochtaí leantacha EDS na hEorpa, an Choimisiúin Eorpaigh agus an Ionaid Chomhpháirtigh Taighde.

36. Iarraidh ar an Ionad Chomhpháirteach Taighde páirt a ghlacadh san fhíorú agus san fhaireachán neamhspleách ar ghealltanais Ardáin an Aontais maidir le feabhsú táirgí bia, ar cheart dóibh a bheith intomhaiste, inchomparáide agus ar cheart faireachán a dhéanamh orthu ar bhealach fóna trédhearcach.

37. Comhordú agus ailíniú gníomhaíochtaí taighde agus sonraí taighde oscailte a mhéadú chun tacú le forbairt táirgí bia feabhsaithe tríd an Tionscnamh Clársceidealaithe Chomhpháirtigh: Aiste Bia Fholláin ar mhaithe le Saol Folláin.

38. I gcás inarb indéanta na gníomhaíochtaí nua ar fad maidir le feabhsú táirgí bia a chomhordú go dlúth leis na grúpaí agus leis na gníomhaíochtaí atá ann cheana, amhail an Ghníomhaíocht Chomhpháirteach maidir le Cothú agus Gníomhaíocht Choirp agus Líonra Eorpach EDS um Ghníomhaíocht Salainn (ESAN, á chomhordú ag an Eilvéis).

²⁴ <http://www.janpa.eu/>

39. Cuidiú le malartú dea-chleachtas, go háirithe trí na gníomhaíochtaí seo a leanas:

- a) leathanaigh speisialta a bhunú maidir le feabhsú táirgí bia ar Ardán il-gheallsealbhóirí an Aontais ar líne don Bheartas Sláinte, le naisc le bunachair sonraí atá ann cheana féin, i gcás inarb indéanta, áit a mbeidh na geallsealbhóirí go léir atá rannpháirteach in ann a gcuid taithí, dúshlán, agus eolais a roinnt, torthaí a thaispeáint, baic a aithint i margadh inmheánach an Aontais agus réitigh a d'fhéadfadh a bheith ar na baic sin a roinnt;
- b) na geallsealbhóirí go léir a choimeád cothrom le dáta i ndáil le gníomhaíochtaí a bheartaítear nó a chuirfear chun feidhme ag na cruinnithe rialta a bheidh ag an nGrúpa Ardleibhéil agus ag Ardán an Aontais maidir le Cothú, Gníomhaíocht Choirp agus Sláinte.
